

Reglemente för internkontroll

Dokumentnamn	Reglemente för internkontroll	Dokumenttyp Reglemente		
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum 1999-04-12	Diarienummer KS99-49-029	
Dokumentansvarig/processägare	Ann Entall	Version 2	Senast reviderad 2014-06-03	Giltig t o m 2018-06-03
Dokumentinformation	[Dokumentinformation]			
Dokumentet gäller för	[Dokumentet gäller för]			
Annan information	[Annan information]			

Innehållsförteckning

1	Syfte	3
2	Ansvarsfördelning	4
	2.1 Kommunstyrelse	4
	2.2 Nämnd	4
	2.3 Förvaltningschef	4
	2.4 Verksamhetsansvariga	5
	2.5 Medarbetare	5
3	Styrning och uppföljning	6
	3.1 Kartläggning av internkontroll via riskanalys	6
	3.3 Intern kontrollplan	8
	3.4 Uppföljning av intern kontrollplan	8
	3.5 Nämnds uppföljning	8
	3.6 Kommunstyrelsens uppföljning.....	8
	3.7 Anvisningar och tolkningar.....	8

1 Syfte

Detta reglemente syftar till att säkerställa att kommunstyrelse, nämnder, ledning samt medarbetare upprätthåller en tillfredsställande internkontroll, det vill säga med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande uppnås:

- Verksamheten ska vara ändamålsenlig och kostnadseffektiv
- Den finansiella rapporteringen och informationen om verksamheten ska vara tillförlitlig
- Tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer ska efterlevas

Internkontroll syftar även till att skydda politiker och tjänstemän mot oerättigade misstankar om oegentligheter.

Planering, utförande och uppföljning av internkontroll integreras med fördel i kommunens ordinarie verksamhetsstyrning.

Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet innebär i praktiken att ha kontroll över ekonomi, prestationer och kvalitet samt att säkerställa att fattade beslut verkställs och följs upp. Tillgångar ska tryggas och förebyggande åtgärder ska förhindra att kommunen drabbas av extrakostnader på grund av såväl oavsiktliga som avsiktliga fel.

Tillförlitlig finansiell rapportering syftar till att ledningsfunktionerna; kommunstyrelsen, nämnder samt verksamhetsansvariga ska ha tillgång till riktig och fullständig ekonomisk redovisning samt information om verksamheten.

Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer innebär att såväl politiker som tjänstemän respekterar och följer lagstiftning såväl som kommunens interna regelverk och styrande dokument.

2 Ansvarsfördelning

2.1 Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen ansvarar för att internkontrollen i den egna verksamheten är tillräcklig. En internkontrollplan ska beslutas utifrån genomförd riskanalys.

Kommunstyrelsen har även det övergripande ansvaret att se till att det finns en god internkontroll i kommunen och för att nämnderna arbetar med internkontroll på ett tillfredsställande sätt.

Kommunstyrelsen ska upprätta en gemensam organisation kring internkontroll.

I kommunstyrelsens ansvar ingår att utforma en kommungemensam organisation för internkontroll, där exempelvis reglemente för internkontroll ingår. Uppsiktsplikten innebär att göra påpekanden, lämna råd, årligen upprätta och skicka ut anvisningar samt löpande vid behov uppdatera direktiv och föreslå fullmäktige ändringar. Kommunstyrelsen ska både följa upp internkontrollen i kommunen samt utveckla aktiviteter för att stärka arbetet med internkontroll.

Kommunstyrelsen ska varje år besluta om gemensamma kontrollområden, generella kontroller, som ska gälla för hela kommunen. Detta gäller de gemensamma servicefunktioner som kommunstyrelsen ansvarar för.

2.2 Nämnd

Nämnderna har det yttersta ansvaret för internkontrollen inom respektive verksamhetsområde och ska löpande återrapportera till kommunstyrelsen om hur internkontrollen fungerar.

Varje nämnd har ansvar för att:

- verksamheten bedrivs enligt fastställda mål och riktlinjer
- internkontrollen är tillräcklig och bedrivs på ett tillfredsställande sätt

Nämnderna ska med utgångspunkt från fullmäktiges beslut om reglemente samt tillhörande tillämpningsanvisningar årligen fastställa en plan för internkontroll. I den planen ska generella kontroller beslutade av kommunstyrelsen ingå. Internkontrollplanen ska föregås av en riskanalys.

2.3 Förvaltningschef

Förvaltningschef ska utifrån kommunstyrelsens anvisningar ta fram underlag för en internkontrollplan utifrån genomförd riskanalys samt löpande rapportera till nämnd om hur internkontroll fungerar.

Förvaltningschef ska ge en samlad bedömning till nämnden om hur internkontrollen fungerar. Brister i internkontrollen ska direkt rapporteras till nämnd och vidare till kommunstyrelse.

2.4 Verksamhetsansvariga

Verksamhetsansvariga chefer på olika nivåer i organisationen är skyldiga att följa antagna regler och anvisningar avseende internkontroll samt informera sina medarbetare om reglementets och anvisningarnas innebörd. Vidare ska de se till att medarbetarna arbetar mot uppställda mål och att de arbetsmetoder som används bidrar till en god internkontroll.

Avvikelse och oegentligheter i internkontrollen ska omedelbart hanteras enligt tillämpningsanvisningarna eller rapporteras till närmast överordnad.

2.5 Medarbetare

Samtliga medarbetare är skyldiga att följa antagna regler och anvisningar i sin arbetsutövning. Avvikelse och oegentligheter i internkontrollen ska omedelbart rapporteras och hanteras enligt tillämpningsanvisningarna eller rapporteras till närmast överordnad.

Avsikten är att eventuella tveksamheter eller direkta felaktigheter ska kunna stoppas. Syftet med den omedelbara rapporteringen är att åtgärder omgående ska kunna vidtas inom varje förvaltning för att rätta till de fel och brister som uppmärksammas. Tillämpningsanvisningarna beskriver hur oegentligheter och olika typer av avvikelser ska hanteras och rapporteras. Alla fel och brister som hittas i det interna kontrollarbetet ska dokumenteras.

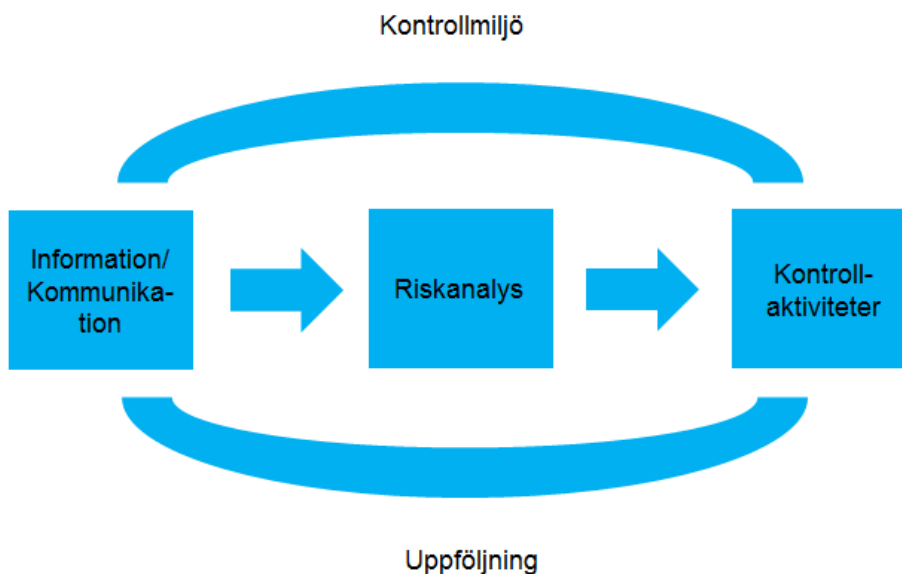
3 Styrning och uppföljning

Kommunstyrelse/nämnd har en skyldighet att styra och löpande följa upp internkontrollen inom sina respektive verksamhetsområde. Internkontrollen ska utgå från varje nämnds verksamhet och mål. Grunden för internkontrollen ska utgöras av riskanalys, där risk- och väsentlighetsbedömning ingår. Nämnden ska inom sin organisation tydliggöra ansvaret för internkontrollen.

3.1 Kartläggning av internkontroll via riskanalys

Internkontroll är ett system för kontroll och tillsyn samt ett verktyg för att styra verksamhet mot fastställda mål. Syftet med riskanalys är att skapa kontroll över risker i verksamheten och mot ekonomin. Riskanalys är ett systematiskt hjälpmedel för att identifiera och värdera risker eller felkällor, bedöma konsekvenser samt i vilken grad som riskerna kan kontrolleras.

Kommunallagen fastställer inget ramverk inom vilket internkontroll ska göras. Härnösands kommun arbetssätt utgår från COSOs ramverk. Modellen nedan definierar fem delar som utgör grunden för en god internkontroll.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön är den omgivning som internkontrollen verkar i och påverkas av och utgörs av lagar/regelverk, organisation, ansvar, befogenheter, etniska värderingar och kultur. Kontrollmiljö innefattar de möjligheter och verktyg som finns för att säkerställa en god internkontroll, samt nivå av förståelse och acceptans för internkontroll i organisationen.

Information och kommunikation

Information och kommunikationsvägar är viktigt för att kunna genomföra en bra underbyggd och hög kvalitativ riskanalys. Det kan handla om att informera och kommunicera riktlinjer, policys, ansvarsfördelning etc, eller att berörda medarbetare blir medvetna om eventuella händelser (risker) som kan påverka deras verksamhet. Det är viktigt att informationsvägen är två vägar, fullmäktige-styrelse/nämnder-förvaltningar och tillbaka samt inom en förvaltning.

Risikanalyser

Risikanalysern börjar med en inventering/kartläggning av möjliga risker. Identifierade risker prioriteras/värderas därefter genom risk- och väsentlighetsbedömning. I en risk- och väsentlighetsbedömning avser risk sannolikheten för att fel ska uppstå och väsentlighet de konsekvenser som kan uppstå. Prioriteringen utgör sedan grunden för de riskhanteringsåtgärder som väljs. Syftet med riskanalys är att förekomma händelser innan något negativt inträffar, kunna ta medvetna risker och se möjligheter.

Risikanalysern kan sammanfattas i tre steg.

Kontrollaktivitet

Kontrollaktiviteter är de konkreta åtgärder som vidtas för att motverka, minimera eller i vissa fall eliminera identifierade risker. Kontrollerna kan vara förebyggande, vilket innebär att de byggs in i rutiner, processer och system för att fånga upp risker innan de inträffar. De kan även vara upptäckande, vilket betyder att något som har hänt fångas upp av kontrollsystemet efter det inträffat men innan det blir ett verkligt problem.

Uppföljning

Uppföljning ska säkerställa att internkontrollen är effektiv och att de fyra övriga delarna; kontrollmiljö, information och kommunikationsvägar, riskanalys samt kontrollaktiviteter fungerar tillfredsställande.

3.3 Intern kontrollplan

Kommunstyrelse/nämnderna ska inför varje verksamhetsår besluta om en särskild plan för uppföljning av internkontroll utifrån genomförd riskanalys. I den interna kontrollplanen ska ansvarsfördelning tydliggöras.

Plan för uppföljning av internkontroll ska årligen tas i nämnd. Nämnden kan utöver sina egna kontrollmoment även åläggas att utföra generella kontroller enligt kommunstyrelsens beslut.

3.4 Uppföljning av intern kontrollplan

Resultatet av den interna kontrollen ska utifrån antagen intern kontrollplan, löpande rapporteras till nämnden.

3.5 Nämnds uppföljning

Kommunstyrelse/nämnd ska enligt fastställd tidplan från kommunstyrelsen rapportera resultat från uppföljningen av internkontrollen till kommunstyrelse.

I rapporten ska det framgå vilka risker som identifierats och vilka åtgärder som vidtagits under verksamhetsåret alternativt planeras att vidtas senare för att förbättra internkontrollen.

3.6 Kommunstyrelsens uppföljning

Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera och utveckla kommunens samlade system för internkontroll. Kommunstyrelsen ska vid behov vidta nödvändiga åtgärder. Kommunstyrelsen ska även informera sig hur internkontrollen fungerar i de kommunala bolagen.

Eftersom kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för internkontrollen är det viktigt att nämndernas uppföljning av internkontrollarbetet rapporteras till kommunstyrelsen. I egenskap av ägare ska information inhämtas från de kommunala bolagen avseende internkontrollen. Kommunstyrelsen ska sedan göra en bedömning av om kommunens totala kontrollsystem fungerar effektivt. Utvärderingen ska leda till att åtgärder vidtas vid eventuella brister i kontrollsystemet.

3.7 Anvisningar och tolkningar

I kommunstyrelsens ansvar ingår att utforma en organisation för internkontrollen och därigenom upprätta och kontinuerligt uppdatera reglemente och tillämpningsanvisningar. Kommunstyrelsen ansvarar för att samordna internkontrollen genom enhetliga arbetsmetoder och utbildning. Gemensam tidplan finns i tillämpningsanvisningarna.